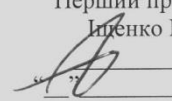

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Юридичний факультет
Кафедра історії і теорії держави і права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Ищенко Н.М.

 2019 року

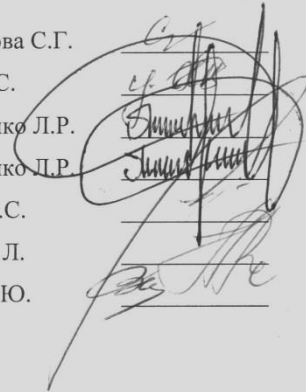
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Спеціальність 081 «Право»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Завідувач випускової кафедри
Гарант освітньої програми
Декан юридичного факультету
Директор ННІПО
Начальник НМВ

Ковальова С.Г.
Лісна І.С.
Грицаєнко Л.Р.
Грицаєнко Л.Р.
Січко Д.С.
Норд Г. Л.
Потай І.Ю.

Миколаїв – 2019 рік

Повна назва: Філософія права

Статус: Нормативна

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія права» є засвоєння студентами світоглядних, духовних та моральних засад права для його застосування у різноманітних сферах юридичної практики, формування у майбутніх фахівців поглиблених знань щодо сенсу права, його сутності, поняття, цінності і значимості, ролі в житті людини, суспільства та держави.

Завдання

Набуття студентами знань про існуючі філософські проблеми юриспруденції – праворозумінні, співвідношенні права з мораллю та релігією, про буття і цінність права, проблему співвідношення держави, права, громадянського суспільства, про роль права у житті людини.

Формування у студентів навичок використання доктринальних правових ідей при вирішенні юридичних казусів.

Долучення студентів до філософського рівня пізнання правової дійсності за допомогою ознайомлення з різними філософськими концепціями – від давньогрецької філософії до постмодернізму Делеза і Бодрійяра.

Становлення правової культури майбутнього фахівця і розкриття духовно-морального коріння вітчизняного права і професії юриста.

Набуття навичок та вмінь оперувати філософськими концепціями у професійній діяльності – у сфері правотворчості та правозастосування, а також у науковій роботі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- місце та роль філософії права у системі юридичних та інших гуманітарних

наук;

- основні положення про сутність, призначення, історичну еволюцію, перспективи розвитку держави і права, моральні критерії їхньої оцінки, співвідношення особистості, соціуму, держави, способи вирішення протиріч між ними;
- класичні типи розуміння права;
- найважливіші проблеми сучасної філософії права;
- основні філософсько-правові поняття, терміни та категорії;

вміти :

- аналізувати основні напрямки розвитку філософсько-правової думки;
- виявляти потенціал різних філософсько-правових шкіл і концепцій;
- надавати оцінку сучасній державно-правовій дійсності;
- застосовувати філософсько-правові знання у процесі осмислення сучасної державної та правової реальності.

Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські,	Самостійна робота
1	Предмет, завдання, методи і функції філософії права	2	2	10
2	Філософія права від Давнього світу до XXI ст.	2	2	10
3	Історіософія правових цивілізацій. Осьовий час і становлення права	2	2	10
4	Правова онтологія: природа і структура	2	2	10

	права			
5	Правова антропологія: гуманістична природа права. Право в людині і людина в праві	2	2	10
6	Правова аксіологія: ціннісні основи права	2	2	10
7	Інституційний вимір права. Філософські проблеми права і влади у посттоталітарному суспільстві	2	2	10
8	Правова епістемологія: істина у праві	1	1	5
	Всього за курсом	15	15	75

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Предмет, завдання, методи і функції філософії права			12
2	Філософія права від Давнього світу до XXI ст.	1	1	11
3	Історіософія правових цивілізацій. Осьовий час і становлення права	1	1	12
4	Правова онтологія: природа і структура	1	1	11

	права			
5	Правова антропологія: гуманістична природа права. Право в людині і людина в праві	1	1	11
6	Правова аксіологія: ціннісні основи права	1		11
7	Інституційний вимір права. Філософські проблеми права і влади у посттоталітарному суспільстві	1		11
8	Правова епістемологія: істина у праві			14
	Всього за курсом	6	4	93

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 105 годин / 3,5 кредитів ECTS. Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: участь в обговоренні питань, винесених на семінарське заняття, написання есе та наукової доповіді, виконання контрольної роботи. Протягом II семестру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється надання усних відповідей на семінарських заняттях, перевірки виконаних завдань контрольної роботи. Підсумковий контроль з дисципліни «Філософії права» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Участь в обговоренні питань, винесених на семінарське заняття	45
2	Написання есе/наукової доповіді	15

3	Іспит	40
	Всього	100

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Заочна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Участь в обговоренні питань, винесених на семінарське заняття	10
2	Виконання контрольної роботи	35
3	Написання есе/ наукової доповіді	15
4	Іспит	40
	Всього	100

Ковальова Світлана Григорівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри історії і теорії держави і права. Працює в ЧНУ імені Петра Могили з 2007 р.

Автор близько 200 наукових, навчальних, навчально-методичних праць. Серед них – монографії «Судоустрій і судочинство на українських землях Великого князівства Литовського», «Судебник великого князя Казимира Ягайловича 1468 року», «Бесправе над право посполитое: інститут злочину в литовсько-руському праві XIV–XVI ст.», «Суд і судочинство на українських землях XIV–XVI ст.» (у співавторстві з П. Музиченком), навчальні посібники «Історія держави і права зарубіжних країн у запитаннях та відповідях. Ч. 1» (отримав гриф МОН), «Історія держави і права України» (у співавторстві з В. Шкварцем та М. Шитюком), наукові статті та ін.

У 2002–2004 рр. брала участь у науковому проекті Одеської юридичної академії по виданню Статутів Великого князівства Литовського 1566 і 1588 років як перекладач Статутів з давньоруської на сучасну українську мову, автор наукових коментарів до статей кодексу.

З 2019 р. є учасником Національного проекту «Скарбниця пам'яток українського права» як член Редакційної ради, експерт та автор наукових коментарів до тексту Руської Правди.

У 2021 р. взяла участь у проекті, ініційованому Всеукраїнською правозахисною організацією «Меморіал» імені Василя Стуса та журналом «Право України», з підготовки ювілейного видання «Історія Української державності», присвяченого 25-річчю Конституції України і 30-річчю Незалежності, як науковий консультант та член авторського колективу.

Член Міжнародної асоціації істориків права з 2003 р.

Член Комісії по вивченню історії українського права, створеної (відновленої) з ініціативи Інституту держави і права імені В. Корецького НАН України при Національній Академії Наук України у 2019 р.

Захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 12.00.01 – теорія і історія держави і права, історія політичних і правових учень (Одеська юридична академія, 2004 р.; керівник – Музиченко Петро Павлович). Вчене звання доцента отримала у 2010 р.